

DOI [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28\(57\)-219-231](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-219-231)

УДК 321: 323

Мельник Юрій Віталійович,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри
публічного управління і проектного менеджменту

Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Київ, Україна.

 <https://orcid.org/0000-0002-0827-5135>

yum156@ukr.net

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ОЗНАК ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Анотація. У статті здійснено аналіз понять «влада» та «публічна влада». Визначено ознаки публічної влади, проаналізовано різні дефініції публічної влади, досліджено публічну владу як явище, сформульовано авторське визначення публічної влади. Особлива увага приділена семантичному визначенню такої категорії, як влада. Визначено механізм забезпечення влади, який необхідно розуміти як систему інструментів та прийомів, які гарантують суб'єкту влади реалізацію його волевиявлення. Проведено розмежування між формальним та фактичним механізмом забезпечення влади. Формальний механізм визначається як система нормативно визначених повноважень та функцій на основі яких суб'єкт влади реалізує своє волевиявлення. Такий механізм визначається виключно у юридичних актах. Фактичний механізм визначається як система реальних чинників та відносин, які традиційно оформились між суб'єктами влади, що здійснюють владно-управлінських функції, при цьому нормативно-правові акти не передбачають виконання таких функцій вказаними суб'єктами. Обґрунтовано, що публічна влада є підвидом політичної влади. При цьому варто відзначити, що крім публічної влади до політичної влади можна віднести тоталітарну владу, автократичну владу тощо. Аргументовано доведено існування наддержавної форми публічної влади, яка має місце тоді, коли народ передає частину свого суверенітету, а відтак і влади наднаціональним органам, прикладом чого може бути публічна влада в Європейському Союзі. Зроблено висновок про існування трьох форм публічної влади: муніципальної, державної та наддержавної. Наведено авторське визначення публічної влади – це вид політичної влади у країнах з демократичним режимом, суть якої полягає у можливості та здатності

визначати поведінку підвладних суб'єктів на підставі відповідних правових норм. Публічна влада може реалізовуватись наднаціональними, державними та місцевими органами влади, а також іншими спеціально уповноваженими суб'єктами.

Ключові слова: публічна влада; ознаки публічної влади; влада; механізм забезпечення влади; реалізація влади.

ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми / Statement of the problem. Вивчення публічної влади є актуальним з багатьох причин. По-перше, публічна влада є складним і багатогранним феноменом, який постійно розвивається. По-друге, публічна влада здійснює значний вплив на життя суспільства, і важливо розуміти, як вона функціонує. По-третє, дослідження публічної влади може допомогти в розробці ефективних методів управління суспільством. Дослідження публічної влади проводиться в різних галузях знань, таких як: публічне управління, політологія, право, економіка, соціологія, філософія. Важливе значення має також міждисциплінарне дослідження публічної влади, яке дозволяє отримати більш глибоке розуміння цього феномену.

На сьогодні існує досить значна кількість визначень публічної влади, які базуються на функціональних характеристиках, суб'єктному складі, характері, формах прояву, видах, призначенні тощо. З розвитком суспільства та суспільних відносин розуміння такого феномену як влада, у тому числі і публічна влада, піддавалось певним переосмисленням, що відображалось на розумінні та визначенні сутності такої наукової категорії.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою даної статті є дослідження і аналіз поняття та ознак публічної влади в сучасних умовах розвитку суспільних відносин, а також формулювання власного визначення публічної влади.

Відповідно до зазначеної мети у статті поставлено такі **завдання**: провести семантичний аналіз понять «влада» та «публічна влада», виокремити ознаки публічної влади, проаналізувати різні дефініції публічної влади, дослідити публічну владу як явище, сформулювати авторське визначення публічної влади.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ / THEORETICAL FRAMEWORK

Для розуміння сутності публічної влади та виокремлення її ознак, варто звернутись до розуміння феномену влади як такого.

Словник української мови визначає владу як: 1. Одна з функцій людської психіки, яка полягає насамперед у владі над собою, керуванні своїми діями й свідомому регулюванні своєї поведінки. 2. Бажання, хотіння. 3. Право розпоряджатися на свій розсуд. 4. Відсутність обмежень, привілля. 5. Свобода, незалежність. 6. Історичне звільнення селян від кріпацтва [1, с. 438].

Енциклопедія державного управління визначає владу як здатність і можливість особи, соціальної групи, інституту, організації провадити свою волю через певні засоби та канали впливу на діяльність і поведінку людей, їх спільності. Сутнісно владою є відносини управління (керівництва), панування, підпорядкування, покори. Влада – це багатогранне суспільно-політичне і правове поняття, яке може мати такі значення: 1) відносини між людьми, коли одні керують, а інші підкоряються; 2) здатність досягати поставленої мети; 3) спроможність соціально-політичної системи забезпечувати виконання прийнятих нею рішень; 4) спосіб самоорганізації людської спільноти, заснованої на розподілі функцій управління і виконання; 5) можливість і здатність проводити свою волю [1, с. 90].

У Юридичній енциклопедії влада визначена як – багатогранне суспільно-політичне, і правове поняття. Існують такі визначення влади: 1) відносини між людьми, коли одні командують, а інші підкоряються; 2) здатність досягати поставленої мети; 3) спроможність соціально-політичної системи забезпечувати виконання прийнятих нею рішень; 4) спосіб самоорганізації людської спільноти, заснованої на розподілі функцій управління і виконання; 5) можливість і здатність проводити свою волю. Влада завжди передбачає взаємодію її агентів, що ґрунтується на підлеглості одного іншому. Структура влади складається з таких елементів: а) суб'єкт – особа або орган (організація), наділені правом розпорядження; б) об'єкт – особа або орган (організація), до яких звернене розпорядження та які зобов'язані його виконувати; в) правові та інші умови і засоби взаємодії суб'єктів та об'єктів; г) власне процес взаємодії суб'єктів і об'єктів влади [3, с. 154].

Таким чином, у визначенні поняття «влада» вищевказані енциклопедії наводять практично тотожні дефініції. При цьому у Юридичній енциклопедії деталізується структура влади, до якої автори віднесли: суб'єкт, об'єкт, умови і засоби взаємодії, процес взаємодії. Такий підхід може бути підданий критичному аналізу з огляду на наступне. Навряд чи можна визначити поняття влади через здатність досягати поставленої мети, адже досягти поставленої мети можна і не використовуючи владу. Також, навряд чи можна визначити владу як «спосіб самоорганізації населення». Що стосується структури влади, то спірним видається положення про віднесення до

структури влади «правові та інші умови і засоби взаємодії суб'єктів та об'єктів», така категорія радше відноситься до механізму забезпечення процесу реалізації влади.

Дещо іншого погляду дотримується І. Куюн, яка розглядає владу як вольове відношення між людьми. За такого підходу в основу змісту влади покладена воля. Влада завжди є проявом волі. Владарювати означає нав'язувати комусь власну волю, підкоряти своїй волі. З іншого погляду, влада – це сила, здатність підкоряти, підпорядковувати. Сила підкріплює волю. Сила влади ґрунтується на її авторитеті та засобах примусу. Але ці характеристики не дають відповіді на запитання, що зумовлює існування волі й сили. Тому правильним є, на нашу думку, виокремлення у структурі влади ще одного елемента – інтересу. Воля без інтересу не має сили примусу, вона не здатна сама створювати залежність між необхідністю задоволення потреб і засобами їх задоволення. У свою чергу, інтерес без волі також не має засобів примусу [4, с. 54]. У цілому погоджуючись із вищевказаним І. Куюн, необхідно зробити певне уточнення щодо виокремлення категорії «інтересу» в окрему складову влади. Під інтересом розуміють усвідомлену потребу особи, а тому таку категорію, на нашу думку, не варто відокремлювати від волевиявлення. Більш того, твердження, що «воля без інтересу не має сили примусу» є досить дискусійним, бо сила примусу не залежить ні від волі, ні від інтересу, а залежить виключно від тих можливостей і ресурсів, якими володіє носій влади.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Методологічну основу статті складає система загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання. Вказані методи у своїй сукупності становлять цілісну систему, що проявляється у якості дослідницького підходу, як на емпіричному, так і теоретичному рівні даної наукової праці. Зазначену методологічну базу було використано на різних етапах написання цієї статті, зокрема загальнонауковий аналіз використовувався під час опрацювання наукових та енциклопедичних джерел, що стосуються характеристики, систематизації та узагальнення при дослідженні різних визначень публічної влади; порівняльного аналізу при співставленні різних ознак публічної влади; дедукція, індукція та аналітичний метод застосовано під час узагальнення й опрацювання інформації за тематикою статті.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

Автор вважає за необхідне навести власне визначення такої категорії як «влада», пропонується розглядати вказаний феномен як явище, і як процес.

Як явище, поняття «влади» слід визначати як здатність та можливість визначати поведінку осіб відповідно до власного волевиявлення. Як процес поняття «влада» визначається як здатність та можливість визначати поведінку осіб відповідно до власного волевиявлення, реалізація якого забезпечується відповідним механізмом влади.

Під механізмом забезпечення влади необхідно розуміти систему інструментів та прийомів, які гарантують суб'єкту влади реалізацію його волевиявлення.

Яскравим прикладом існування влади як явища і процесу є влада монарха у Британській співдружності. Формально, Британський монарх є главою співдружності та главою держав, які до неї входять, володіє значним обсягом влади. Проте, якщо б монарх захотів би реалізувати дану владу, то це не призвело б до втілення у життя його волевиявлення, бо він не володіє механізмом забезпечення влади, цей механізм контролюють інші політичні суб'єкти.

Таким чином, відмінність влади як процесу, від влади як явища, полягає у наявності відповідного механізму, що забезпечує реалізацію цієї влади. При цьому, варто відрізнити формальний та фактичний механізм забезпечення влади. Під формальним механізмом розуміється система юридично визначених повноважень та функцій за допомогою яких суб'єкт влади може реалізувати своє волевиявлення. Він визначається виключно у нормативно-правових актах.

Під фактичним механізмом забезпечення влади, розуміється система реальних чинників та стосунків, які сформувались між суб'єктами влади, що впливають на реалізацію владно-управлінських функцій, і які не є визначеними у нормативно-правових актах. Зокрема, в традиції українського публічного управління, Адміністрація Президента України, Секретаріат Президента України, а потім Офіс Президента України, де-факто, мали набагато більший вплив на реалізацію влади ніж це було формально визначено. Фактично, було сформовано таку систему відносин, за якої механізм реалізації влади забезпечується установою, яка не має на це формально-визначених підстав.

Влада як багатогранна категорія має значну кількість видів та форм. Так, виділяють економічну, політичну, публічну та державну владу тощо.

Як визначає Політична енциклопедія «Однією з найважливіших форм Влади є політична влада – реальна спроможність певного стану, групи, індивіда реалізувати свою волю в політиці й прав, нормах. Основною формою політичної влади є державна влада, а безпосередніми суб'єктами політичної влади є політичні інститути та їхні органи, які реалізують процес керування різними сферами суспільного життя, мають засоби

Влади (координація, примус, контроль, насильство, репресії), обирають мету й способи її використання» [5, с. 112].

Таким чином, можна зробити висновок, що публічна влада підвидом політичної влади, що обумовлюється наступним. При цьому варто відзначити, що крім публічної влади до політичної влади можна віднести тоталітарну та автократичну владу тощо. Фактично, вид політичної влади залежить від політичного режиму, який є у тій чи іншій країні. Якщо політичний режим – демократичний, то влада є публічною, а якщо не демократичний, то залежно від політичного режиму влада може бути деспотичною, тоталітарною тощо. Побічно це також підтверджується самою семантикою слова «публічний», яке у свою чергу походить від лат. *publicus*, – публічний, народний, суспільний, державний [6, с. 230].

У чинному законодавстві поняття публічної влади не знайшло свого закріплення. У той же час, різні науковці по різному визначають вказану дефініцію.

Так, Є. Міщук та О. Лісевич визначають публічну владу як права, здатність і можливість державних органів, органів місцевого самоврядування та громадських організацій впливати на суспільне життя, силою примусу або авторитету [7, с. 119]. Дане визначення є цікавим з огляду на суб'єктний склад, адже громадські організації авторами були віднесені до осіб, які можуть впливати на суспільне життя силою примусу, що викликає певне критичне відношення до даного твердження. Більш того, навряд чи термін «впливати на суспільне життя» може бути тотожним змісту поняття «публічна влада».

М. Теплюк визначає таку наукову категорію наступним чином: «публічна влада – це безпосередньо суспільна влада, яку здійснюють в інтересах підвладних органи чи організації, які уособлюють суспільну владу, уповноважені останніми на реалізацію соціального управління. Цього загального визначення достатньо для подальшого дослідження змісту і природи публічної влади в її співвідношенні з іншими видами та формами суспільної влади» [8, с. 9]. Виходячи із гіпотези, що автор даного визначення досліджував суть публічної влади лише в контексті її конституційно-правової природи, то можливо з ним погодитись. Проте, варто відзначити, що дане твердження є досить загальним та акцентованим саме на соціальній сутності публічної влади, що на нашу думку не є визначальним для такого поняття, яким виступає «публічна влада».

С. Ковальчук пропонує внести до законодавства України «поняття публічної влади та розуміти його за змістом як вид суспільно-політичної, суверенної, легітимної влади, в основу якої покладено публічний інтерес та безособовий характер, що виражається у системі суспільних, публічно-

політичних, вольових відносин, які виникають між органами та посадовими особами держави (які наділені владними повноваженнями), фізичними та юридичними особами, що в своїй основній масі є суб'єктами громадянського суспільства (які делегують першим свої повноваження) на основі публічного права та закону» [9, с. 51].

Дане визначення є занадто громіздким та досить суперечливим за змістом. Зокрема стверджується, що в основу публічної влади покладено публічний інтерес та безособовий характер, який виражається через систему відносин між органами влади та їх посадовими особами і фізичними та юридичними особами, які є суб'єктами громадянського суспільства і які делегують суб'єктам влади свої повноваження на основі публічного права і закону. Якщо ми наголошуємо на безособовому характері, то ми не можемо посилатися на певних суб'єктів. Більш того, суб'єкти громадянського суспільства не мають власних повноважень, які б вони могли делегувати суб'єктам влади.

Т. Стукан зазначає, публічна влада проявляється у двох формах: державна влада та муніципальна влада, що реалізують свою діяльність через загальнодержавні органи та органи місцевого самоврядування. Державна влада – система структур, органів, установ, які реалізують функції держави через цілеспрямовану управлінську діяльність усіх органів держави, що направлена на упорядкування, організацію життя, забезпечення стабільності та розвитку суспільства. Під муніципальною владою розуміють систему владних відносин, у межах якої здійснюється реалізація функцій і повноважень органів місцевого самоврядування. Дана форма публічної влади діє в інтересах територіальних громад, свою діяльність провадить через виконавчі органи та посадових осіб, правовий статус яких визначається Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами [10, с. 39].

Безумовно, із вказаним автором, можна погодитись, що публічна влада може реалізовуватись через загальнодержавні органи та органи місцевого самоврядування та віднесенням її до державної та муніципальної. Однак, при цьому варто відзначити, що державна влада визначається через систему структур і суб'єктів, а муніципальна через систему владних відносин. Крім того, слід зазначити, що з моменту створення Європейського Союзу, є усі підстави стверджувати ще про одну форму публічної влади – наддержавну. Таке твердження обґрунтовується наступним. Кожна країна, яка бажає стати членом ЄС після завершення усіх передбачених для вступу процедур має провести відповідний референдум. Проведення референдуму обумовлено тим фактом, що на період перебування держави у складі ЄС, така держава делегує частину свого

суверенітету інституціям ЄС. У державі, яка відповідає критеріям членства носієм суверенітету є народ, і саме народ на референдумі має підтвердити той факт, що він не заперечує проти отримання членства в ЄС, та передачі частини свого суверенітету, а відповідно і влади – наднаціональним органам ЄС. При цьому слід відзначити, що якщо народ на референдумі проголосує про вихід з ЄС, то він також зможе повернути собі назад свій суверенітет, випадок з Великою Британією це чудово продемонстрував.

Отже, публічна влада може бути муніципальною, державною та наддержавною.

О. Чальцева пропонує наступне загальне визначення «Публічна влада – це легальний процес взаємодії політичних інститутів, громадянського суспільства, груп інтересів, еліти, консультативних центрів в процесі формування і реалізації публічної політики, з урахуванням власних інтересів, за допомогою доступних для акторів ресурсів. Публічна влада в ідеалі передбачає відкритість, спроможність до діалогу, співучасть у виробленні державної політики» [11, с. 54]. Визначення запропоноване О. Чальцевою є таким, що містить окремі протиріччя та неузгодженості, з огляду на таке. По-перше, вона визначає публічну владу як «легальний процес взаємодії політичних інститутів... в процесі формування і реалізації публічної політики» і у цьому ж визначенні «Публічна влада в ідеалі передбачає відкритість, спроможність до діалогу, співучасть у виробленні державної політики». Таким чином, не зрозуміло у якій політиці «публічній» чи «державній» публічна влада має брати участь? По-друге, варто відзначити, що визначати публічну владу через формування та реалізацію публічної політики означає звужувати зміст, так як із такої дефініції вилучається публічне управління як безпосередня діяльність суб'єктів публічної влади та одна з найважливіших форм її реалізації.

І. Мінаєва пропонує наступне власне визначення публічної влади – «це цілісна система органів державної влади та органів місцевого самоврядування, що здійснюють управління суспільно значущими справами від імені та за дорученням суверена – народу, постійно діють в правовому режимі при реалізації організаційно-розпорядчих функцій і повноважень через визначені Конституцією України та законами України форми реалізації управління справами держави і територіальних громад, які функціонують згідно з їх статусами у всіх сферах і в територіальних одиницях держави» [12, с. 9]. Дане визначення фактично містить у собі підміну понять, адже публічна влада ототожнюється із системою органів публічної влади, але суб'єкти, які можуть реалізовувати публічну владу не можуть повною мірою відображати її суть та бути власне владою.

Ураховуючи сучасні тенденції, що панують у науковому дискурсі, автор даної статті також вирішив отримати визначення публічної влади, яке зроблене однією із програм штучного інтелекту. Так, Chat GPT 3,5 визначив публічну владу наступним чином. Публічна влада – це система управління, яка складається з уряду, парламенту, судів та інших державних інституцій, що забезпечують функціонування держави. Вона відповідає за прийняття рішень, регулювання суспільних відносин, забезпечення правопорядку та здійснення інших функцій, необхідних для ефективного функціонування суспільства. Публічна влада базується на законах та конституції країни і повинна діяти в інтересах громадян і держави в цілому.

Chat GPT 3,5 визначив публічну владу не з огляду на якійсь складові, а на думку автора, надав найбільш поширене і загальне визначення публічної влади, яке є характерним для масової свідомості, але навряд чи можна стверджувати, що публічна влада це система управління, адже за своєю природою така наукова категорія є більш ширшим та багатограннішим поняттям.

ВИСНОВКИ / CONCLUSIONS

На нашу думку, публічна влада – це вид політичної влади у країнах з демократичним режимом, суть якої полягає у можливості та здатності визначати поведінку підвладних суб'єктів на підставі відповідних правових норм. Публічна влада може реалізовуватись наднаціональними, державними та місцевими органами влади, а також іншими спеціально уповноваженими суб'єктами.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі / Prospects for further research in this direction. Результати досліджень публічної влади мають практичне значення. Вони можуть бути використані при дослідженні наступних напрямків у галузі публічного управління та адміністрування: розробка ефективних методів управління суспільством, поліпшення взаємодії між публічною владою і суспільством, підвищення рівня прозорості і підзвітності публічної влади. Усе вищевказане обумовлює необхідність подальших досліджень у даній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

- [1] *Словник української мови*: в 11 т.; П. Й. Горещький, Рт. 1: А-В. Київ, Україна : Наук. думка, 1970.
- [2] *Енциклопедія державного управління*: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Ю. В. Ковбасюк, Ред. (голова) та ін.; т. 1: Теорія державного управління; В. М. Князев, І. В. Розпутенко, Ред.

- (співголова) та ін. Київ, Україна : НАДУ, 2011. [Електронний ресурс].
Доступно: https://shron1.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Entsyklopediia_d_erzhavnoho_upravlinnia_Tom_1.pdf?PHPSESSID=kp2nsiv2hj6fjca9ma902kd1c0 Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [3] *Юридична енциклопедія* : в 6 т., т. 1. А-Г; Ю. С. Шемшученко, Ред. та ін. Київ, Україна : Укр. енциклопедія імені М. П. Бажана, 1998.
- [4] І. Куюн, «До питання про публічність і суверенність державної влади», *Право України*, № 11, с. 52–56, 2009. [Електронний ресурс].
Доступно: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/28726> Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [5] *Політична енциклопедія*; Ю. Левенець, Ю. Шаповал, Ред. та ін. Київ, Україна : Парламентське вид-во, 2011. [Електронний ресурс].
Доступно: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levenets_Yurii/Politychna_entsyklopediia.pdf Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [6] О. М. Ситько, *Латинська мова для юристів*. Одеса, Україна : ОДУВС, 2012. [Електронний ресурс].
Доступно: <https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7f7e8f95-37c1-490b-be48-afbbdf87e0c3/content> Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [7] Є. В. Міщук та О. В. Лісевич, «Окремі аспекти дослідження визначення сутності понять "публічна влада" та "публічне управління"», *Інвестиції: практика та досвід*, № 3, с. 117–120, 2018. [Електронний ресурс].
Доступно: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/26.pdf Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [8] М. Теплюк, «Публічна влада в Україні: визначення поняття і конституційно-правова природа», *Право України*, № 5, с. 6–22, 2009. [Електронний ресурс].
Доступно: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravoukr_2009_5/ Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [9] С. Ковальчук, «Проблема визначення поняття публічної влади в теорії держави і права», *Вісник Львівського національного університету «Львівська політехніка»*, вип. 884, № 1, с. 47–51, 2017. [Електронний ресурс].
Доступно: <https://science.lpnu.ua/uk/law/vsi-vypusky/vypusk-4-nomer-884-16-2017/problema-vyznachennya-ponyattya-publichnoyi-vlady-v> Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [10] Т. М. Стукан, «Публічна влада: характеристика, ознаки та форми прояву», *Публічне управління та митне адміністрування*, № 4(31), с. 37–41, 2021. [Електронний ресурс].
Доступно: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2021/4/7.pdf> Дата звернення: Квіт. 05, 2024.

- [11] О. М. Чальцева, «Публічна влада», *Політичне життя*, № 4, с. 52–57, 2016. [Електронний ресурс].
Доступно: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/3095> Дата звернення: Квіт. 05, 2024.
- [12] І. М. Мінаєва, «Складові поняття "публічна влада"», *Державне будівництво*, № 1, 2008. [Електронний ресурс].
Доступно: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2008_1_69 Дата звернення: Квіт. 05, 2024.

TO UNDERSTAND THE DEFINITION OF THE ESSENCE AND FEATURES OF PUBLIC AUTHORITY

Yurii Melnyk,

Ph.D. in Law, associate professor of the
Department of Public Administration and Project Management
Educational and Scientific Institute of Management and Psychology
SIHE «University of Educational Management».
Kyiv, Ukraine.

 <https://orcid.org/0000-0002-0827-5135>
yum156@ukr.net

Abstract. The article analyzes the concepts of "power" and "public power". The signs of public power are identified, various definitions of public power are analyzed, public power as a phenomenon is studied, the author's definition of public power is formulated. Special attention is paid to the semantic definition of such a category as power. The mechanism of ensuring power is defined, which must be understood as a system of tools and techniques that guarantee the subject of power the realization of his will. A distinction is drawn between the formal and actual mechanism of ensuring power. The formal mechanism is defined as a system of normatively defined powers and functions on the basis of which the subject of power realizes his will. Such a mechanism is defined exclusively in legal acts. The actual mechanism is defined as a system of real factors and relationships that have traditionally been formed between the subjects of power that perform power-management functions, while the normative legal acts do not provide for the performance of such functions by the specified subjects. It is substantiated that public power is a subspecies of political power. At the same time, it is worth noting that in addition to public power, political power can include totalitarian power, autocratic power, etc. The existence of a supranational form of public power, which takes place when the people transfer part of their sovereignty, and thus power, to supranational bodies, an example of which

can be public power in the European Union, has been argued. A conclusion was made about the existence of three forms of public power: municipal, state and supranational. The author's definition of public power is given - it is a type of political power in countries with a democratic regime, the essence of which is the possibility and ability to determine the behavior of subordinate subjects on the basis of relevant legal norms. Public power can be exercised by supranational, state and local authorities, as well as by other specially authorized entities.

Keywords: public power; signs of public power; power; mechanism of ensuring power; exercise of power.

ПЕРЕКЛАД, ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / TRANSLATED AND TRANSLITERATED

- [1] Slovnyk ukraïnskoi movy: v 11 t.; P. Y. Horetskyi, Red. t. 1: A-V. Kyiv, Ukraina : Nauk. dumka, 1970. (in Ukraine)
- [2] Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia: u 8 t. / Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy; Yu. V. Kovbasiuk, Red. (holova) ta in.; t. 1: Teoriia derzhavnoho upravlinnia; V. M. Kniaziev, I. V. Rozputenko, Red. (spivholova) ta in. Kyiv, Ukraina : NADU, 2011. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: https://shron1.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/Entsyklopediia_derzhavnoho_upravlinnia_Tom_1.pdf?PHPSESSID=kp2nsiv2hj6fjca9ma902kd1c0 Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [3] Yurydychna entsyklopediia : v 6 t., t. 1. A-H; Yu. S. Shemshuchenko, Red. ta in. Kyiv, Ukraina : Ukr. entsyklopediia imeni M. P. Bazhana, 1998. (in Ukraine)
- [4] I. Kuiun, «Do pytannia pro publichnist i suverennist derzhavnoi vlady», Pravo Ukrainy, № 11, s. 52–56, 2009. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/28726> Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [5] Politychna entsyklopediia; Yu. Levenets, Yu. Shapoval, Red. ta in. Kyiv, Ukraina : Parlamentske vyd-vo, 2011. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levenets_Yurii/Politychna_entsyklopediia.pdf Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [6] O. M. Sytko, Latynska mova dlia yurystiv. Odesa, Ukraina : ODUVS, 2012. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7f7e8f95-37c1-490b-be48-afbbdf87e0c3/content> Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [7] Ye. V. Mishchuk ta O. V. Lisevych, «Okremi aspekty doslidzhennia vyznachennia sutnosti poniat "publichna vlada" ta "publichne

- upravlinnia"», Investytsii: praktyka ta dosvid, № 3, s. 117–120, 2018. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/26.pdf Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [8] M. Tepliuk, «Publichna vlada v Ukraini: vyznachennia poniattia i konstytutsiino-pravova pryroda», Pravo Ukrainy, № 5, s. 6–22, 2009. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravoukr_2009_5/ Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [9] S. Kovalchuk, «Problema vyznachennia poniattia publichnoi vlady v teorii derzhavy i prava», Visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnikha», vyp. 884, № 1, s. 47–51, 2017. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://science.lpnu.ua/uk/law/vsi-vypusky/vypusk-4-nomer-884-16-2017/problema-vyznachennya-ponyattya-publichnoyi-vlady-v> Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [10] T. M. Stukan, «Publichna vlada: kharakterystyka, oznaky ta formy proiavu», Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia, № 4(31), s. 37–41, 2021. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2021/4/7.pdf> Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [11] O. M. Chaltseva, «Publichna vlada», Politychne zhyttia, № 4, s. 52–57, 2016. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/3095> Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)
- [12] I. M. Minaieva, «Skladovi poniattia "publichna vlada"», Derzhavne budivnytstvo, № 1, 2008. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2008_1_69 Data zvernennia: Kvit. 05, 2024. (in Ukraine)

*Стаття надійшла до редакції
11 квітня 2024 року*

